

Vår Förening och vår Hemsida

www.amalstradgardsforening.se

Vad vill ni att vi skall göra? Vad vill ni att vi skall visa? Berätta gärna för oss om ni har idéer. Det kan vara stora idéer eller små förslag. Det spelar ingen roll. Vi är intresserade av allt. På vår hemsida kan ni hitta allt om föreningen. Antalet besökare på hemsidan fortsätter att slå alla förväntningar.

På hemsidan har vi publicerat reportage från de evenemang vi deltagit i. Vi har också lagt ut lite utflyktsskildringar, blombilder och trädgårdsbilder mm. Information om evenemang och händelser kommer alltid att presenteras på hemsidan och många gånger finns där tilläggsinformation som inte har kunnat annonserats ut.

För att vi skall kunna fortsätta att hålla hemsidan levande krävs det att vi får lite hjälp med material från er och som vi kan lägga ut på nätet. Vad vi behöver först och främst är skildringar/bilder från egna trädgårdsbesök/resor där både bilder och text berättar vad som har upplevts. Allt som har med växter och trädgårdar tages tacksamt emot. Lämna gärna synpunkter under kontaktfliken eller ring till någon i styrelsen om ni vill ha något ni vill framföra..

Anmäl din e-postadress till vår maillista. Ni som har en E-postadress anmäld kommer att få en påminnelse om våra aktiviteter eller om andra spännande händelser. Anmälan görs via kontaktfliken på vår hemsida eller via mail till. Webbmaster@amalstradgardsforening.se.

Tryckt av

Rolf



1941-2016

Åmåls Trädgårdsförening Medlemsprogram 2016



Styrelsen 2015

| Funktion | Namn | Adress | Tel.nr | E-post |
|-----------------------|------------------------------|---|----------------------------------|--|
| Ordförande | Anki Plate-Björsson | Vickersrudstorp, Där Oppe 661 94 Säffle | 0533 621 22 0706-21 22 90 | anki.plate.bjorsson@telia.com |
| Vice ordf. | Peter Johansson | Kvarngatan 18 662 34 Ämål | 13209 07034-76349 (a) | pebi@swipnet.se |
| Kassör | Yvonne Arén | Vitsippevägen 4 662 91 Ämål | 51049 0761-333480 | aren@tele2.se |
| Vice Kassör | Birgitta Bäckström | Nya Örnäsgatan 23 662 31 Ämål | 12945 13377(a) 070-0961093 | info@villaornas.se |
| Sekreterare | Ann-Marie Erlandsson | Nygårdsvägen 662 34 Ämål | 15361 | annthom@telia.com |
| Vice Sekreterare | Eva-Lena Häll | Nybrogatan 39 662 30 Ämål | 12750 | eaea@telia.com |
| Ledamot | Pelle Adamsson | Rågvägen 4 662 35 Ämål | 073-834 77 57 | pelleadamsson@swipnet.se |
| | Matts Jansson | Diskusgatan 16, 662 36 Ämål | 14985 070-634 73 99 | matts.jansson@telia.com |
| | Angela Plate-Nord | Edgrensgatan 14 662 36 Ämål | 15523 0730-762615 | plate-nord@swipnet.se |
| Valberedning | Peter Johansson | Kvarngatan 18 662 34 Ämål | 13209 0703-476349 (a) | pebi@swipnet.se |
| | | | | |
| Revisor | Christer Gustafsson | Ekelundsgatan 6 662 31 Ämål | 14945 | amgu51@hotmail.com |
| | Monika Björk | Kompassgatan 17 662 36 Ämål | 10288 17802(a) | monika@eltjanst-aeg.se |
| Musteriet Arbetsgrupp | Matts Jansson Sammankallande | Diskusgatan 16 662 36 Ämål | 14985 0706-34 73 99 | |
| | Lars-Göran Holmström | Diskusgatan 14, 662 36 Ämål | 14228 0705-76 42 28 | |
| | | | | |
| | | | | |

Du som är medlem, TACK för att du stöder oss!
Vi hoppas du vill fortsätta göra det i fortsättningen också.
Du som läser detta och inte är medlem och gärna vill bli det kontakta någon av oss:

Medlemsförmåner mot uppvisande av medlemskort

| | |
|--|--|
| Pomonadalens Trädgårdscenrum Sommarro 4 Säffle Tel: 0533-13958 | Lämnar 10% på ordinarie priser, gäller hela sortimentet (OBS undantag av kampanjvaror och varor med nedsatt pris). |
| Elkedjan Kungsgatan 26 tel. 17820 | Lämnar 10 % på utebelysning (OBS bara på ordinarie pris) |
| Ebbes handelsträdgård Västra Åsen | Lämnar 10% på träd, buskar (OBS bara på ordinarie pris) |
| Blomsterhagen Strandgatan 5-7, tel. 0702 551630 | Lämnar 10% på träd, buskar, perenner, special jord (OBS bara på ordinarie pris) |
| Optimera Drottning Kristinas väg 6 tel. 60 77 90 | Lämnar reducerat pris på trädgårdsredskap (OBS bara på ordinarie pris) |
| TOOLS Järnnagaset Fågelmysrgatan 4, tel. 121 00 | Lämnar 10% på trädgårdsverktyg (OBS bara på ordinarie pris) |
| HPJ Maskin AB Karlstadsvägen 32 tel. 15177 | Lämnar specialpriser till trädgårdsföreningens medlemmar på trädgårdsrelaterade produkter. (OBS bara på ordinarie pris) |
| Grönyte konsult Box 2 Falun Tel 023-296 55 | Lämnar 10% (Gäller bara på bara på ordinarie pris) |
| N B Sten & Trädgårdsentreprenad HB Industrigatan tel. 15157, 0705313767 | Lämnar 10% på alla Benders produkter. (OBS bara på ordinarie pris) |
| Ämåls Blomsterhandel Euroflorist Kyrkogatan 9 Tel. 0532-162 62 | Lämnar 10% på gröna växter (OBS undantag av kampanjvaror och varor med nedsatt pris). |
| Garden Girl Laxarby Kvarn | Lämnar 10% på garden girl (OBS bara på ordinarie pris) |
| Torse Gård | Lämnar 10% (Gäller bara på bara på ordinarie pris) |

Ordförande har ordet

En gammal ladugård och lite mark runt.

Trädgårdsdrömmar blossar upp och inspirationen tar fart. Det går att göra så mycket.

Det började sommaren 2014. Ägaren till ladugården framför vårt hus undrade om vi var intresserade av att köpa den. Han hade inte någon tid till att sköta den. Ladugården har inte fått något underhåll på flera år. Efter 14 dagars diskuterande fram och tillbaka tackade vi ja. Vi såg att det var mycket arbete med upprustningen och båda har vi många idéer.

Den 8 Augusti bar det iväg till lantmäteriet i Karlstad. Papper på köp och önskemål om storlek på mark lämnades in. Sedan började väntan. Det skulle ta 6 månader innan avstyckning kunde ske.

Avslag var det inte tal om eftersom ladugården har tillhört vårt ställe förut. Arbetet började med att hjälpa till att tömma utrymmena. Det fanns allt från bräder och stölar till gamla jordbruksredskap.

Helt ofattbart hur mycket som får plats i en ladugård.

Grannarna runt omkring kommer och frågar vad vi skall med en gammal ladugård till. Kär make har svar på tal och säger:

-Vem vet Anki kanske öppnar plantskola.

Vintern går och det planeras runt köksbordet. Vi får en del med grus till släpkärra, en del med kraftigt trägolv till allt virke och ”bra att ha” saker och redskap till trädgården, en efterlängtd loge med bra dansgolv och långbord.

Jag skulle vilja ha ett växthus utefter söderväggen mot gårdet säger en förväntansfull make. Jag ser framför mej växthus, grönsaksland, potatisland och bärbuskar.

Mars månad kommer och lantmätaren med den. Marken runt ladugården blir större än vi trott. Det finns regler att följa, säger han med myndig röst. Det hela slutade med en 42 meter lång byggnad och 790 kvadratmeter mark.

Upprustningen kan börja. Svärsonen och vår dotter kommer och faller en jättestor björk och en lönn.

Grävmaskin bokas. Det grävs, skottas, körs ut grus och jämnas till. Det görs en ny parkeringsplats utmed ena gaveln. Vad stort det blev!

Nya trägolv läggs in. Jag får äntligen börja måla. Tre svarta portar och röda väggar. Den ena gaveln är riktigt dålig. Vi beslutar oss för att klä den med plåt. Plåten hämtas.

Hoppsan ! Älgjakten börjar. Snickaren som skall hjälpa oss med plåten jagar älg.

Sommaren gick alldeles för fort. Vi måste vänta till våren innan vi kan fortsätta. Nu får vi en vinter till att planera på.

Första snön kom den 27 december och det är fantastiskt vackert när solen tittar fram. Nu kan man i lugn och ro bläddra i frökataloger och fortsätta att drömma om en riktigt fin sommar nästa år.

Jag vill önska alla mina trädgårds vänner ett bra odlings år 2016.

Anki Plate-Björsson
ordförande

Vegetarisk äppelgryta

4 portioner

Ingredienser

300 g Sojabitar eller quornbitar

150 g smålökar

2 vitlöksklyftor

2 msk tomatpuré

2 msk smör

2 dl rött vin

4 dl vatten

2 grönsaksbuljongtärningar

1 tsk torkad timjan

2 små röda äpplen

10 torkade urkärnade plommon

1 tsk kinesisk soja

1 tsk kanel

3 dl vispgrädde

Vitpeppar

Färsk timjan

Gör så här. Skär löken i halvor. Riv eller finhacka vitlök. Fräs ihop allt med smör i en stor stekpanna tillsammans med sojabitarna. Tillsätt soja och tomatpuré

Låt det fräsa ihop lite, tillsätt sedan vin och vatten. Lägg i övriga ingredienser utom äpplen, grädde, torkade plommonen samt kanel. Låt allt småkoka ca 7-8 minuter. Skär äppelklyftor och halvera de torkade plommonen.

Lägg äppelklyftorna och plommonen i pannan, pudra över kanel och håll på grädde. Låt puttra i 5 minuter till. Smaka av med peppar och timjan.

Grytan kan med fördel serveras med potatis och eller ett gott bröd.



MUSTERIVERKSAMHETEN

2015

Inför höstens säsong var vi rejält oroadade över tillgången på höst och vinterfrukt. Detta kom tyvärr senare att bekräftas. Det var totalt sett alldeles för dåligt med tillgång på frukt för att vi skulle kunna starta upp musteriets. Vi beslöt då att 2015 var ett förlorat år och vi satsar på att förbereda oss på ett bra äppelår 2016.

När det gäller våra lokaler så har vi startat ett arbete med att eventuellt hitta nya lokaler då nuvarande fastighetsägare endera vill höja hyran rejält eller säga upp oss. Vi har 3 år kvar på vårt hyreskontrakt och är nu uppsagda för omförhandling av hyran. Hur detta kommer att sluta vet vi i dags läget inte alls. Vi kommer dock att arbeta för att ha vår verksamhet kvar i de lokaler vi har då vi har, lagt stort arbete och en betydande slant på att rusta upp lokalerna, så att de motsvarar myndigheternas krav.



Trädgård: en av en oräknelig mängd gratisuteserveringar som sköts av välgörenhetssinnade amatörer i en lovvärd ansträngning att förse insekter, fåglar och djur med en balanserad och hälsosam kost.

Okänd

September/Oktober

Musteriverksamhet i musteriets på Nygård under förutsättning att det blir ett bra fruktår. Mer information kommer att finnas på vår hemsida när vi närmar oss säsong. Vi kommer också att annonsera i lokaltidningen.

Ätliga blommor

Krasse Indiankrasse, eller blomsterkrasse som den kallas är inte bara lättodlad och vackert. Både blommor och blad går att äta. Smaken är pikant och lite pepprig.

Gräslök Det är inte bara stråna på gräslöken som går att äta. Även blommorna går att äta och har en god smak. Skörda blommorna tidigt, innan de är i full blom, för bästa smak. De har en lite mjukare, sötare gräslökssmak än stråna. Mer utslagna kan de användas som dekoration.

Viol och pensé Kanderade violer är en klassiker på bakverk men kanske inte så vanligt i dag. Men att blanda violer och penséer (välj de småblommiga) i sallad går utmärkt. Viol passar bra i potatissalladen och kan även användas i desserter och fruktsallader.

Lavendel Torkad lavendel kan användas i skorpor eller vid brödbak. Den starka aromen gör den också lämpad till desserter och bakverk. Som en ingrediens i marinad till kött kan lavendel ge en spännande smakbrytning.

Gurkört Gurkörtens skira blå blommorna är dekorativa i sallader, eller att lägga i sommardrinken. Smakar svagt av gurka. För att få av dem från blomfästet måste de vara mogna. Nyp försiktigt om mitten och lirka loss dem.

Ringblomma Använd de orange kronbladen och strö på salladen. De är också fina att blanda i kokt riset. Smaken har en viss bitter ton men så färgglad som den är behövs inte så mycket för att sätta färg på en maträtt.

Ros Av rosor kan man göra hemgjord rosensaft, på rosenblad, socker och citronsyra. Rosor kan också användas i matlagning och till att krydda både vitvinsvinäger och snaps med. Rosensorbet med citron är en delikatess. Ju mer rosen doftar, desto mer smakrik är den.

Tagetes Kryddtagetes är vacker i sallader och den fruktiga, kryddiga och citronlika smaken gör att tagetes kan användas ungefär som dragon. Den klart gula 'Signet Lemon' har en tydlig citronsmak, hela plantan doftar citron när du rör vid den. Trevlig att blanda med vinäger, olja och kryddor till vinägrett.

Gladiolens blommor är ätliga. De smakar inte så mycket men är mycket vackra att dekorera tårter och sallader med. Odlas de i karg sandrik jord får de en viss sötna.

Squash- och pumpablommor De stora gula blommorna är söta och beskrivs i smaken som lite knäckliknande. Ta bort pistillen inuti innan tillagning. Det går utmärkt att tillaga dem på flera sätt – både att fritera, steka och panera. Fyll med exempelvis mozzarella eller ricotta före fritering.

Kryddörter blommor Från kryddträdgården kan man plocka blommor av till exempel rosmarin, mejram, mynta och timjan. Blanda dem i salladen. Smaken är mildare än när man använder bladen och framförallt blir det vackert.

25 September

Söndag

Äpplet får en egen dag

Riksförbundet Svensk Trädgård har tagit ett första initiativ till en ny landsomfattande temadag, Äpplets Dag.

Den **25 september 2016** infaller temadagen Äpplets Dag för första gången i Sverige.

Huvudsyftet med dagen är att öka intresset för och kunskapen om svenska äpplen och skötseln av fruktträd.

Äpplets Dag vill lyfta fram svenska äpplen och äppelträd inom olika områden som:

- sortbestämning, plantering, skötsel, beskärning, skörd, ympning
- användning, matlagning, recept, näringsvärde och hälsofrämjande aspekter
- bevarande av lokala äppelsorter
- äppelträdets betydelse för kulturlandskapets ekologi och biologi

Inspirationen till Äpplets Dag kommer från England, där Apple Day firas sedan 1990

Vi kommer att fira Äpplets dag på vårt musteri. Vilka aktiviteter som kommer att ske är ännu inte helt klara. Vi kommer att på vår hemsida och via Provinstidningen meddela mer om Äpplets dag.



RIKSFÖRBUNDET
SVENSK TRÄDGÅRD

Åmåls Trädgårdsförening

Medlemsinformation

Som medlem får du tidningen Hemträdgården som är en alldeles utmärkt trädgårdstidning hem i brevlådan 6 ggr/år.

Du har dessutom rabatt hos flera företag både genom lokalföreningen men även via riksförbundet Svensk Trädgård

Som medlem har man ibland förtur eller rabatt på aktiviteter

Musteriet på Nygård hjälper dig omvandla äpplen till en helt naturlig must. Inga tillsatser alls. För info använder vi Hemsidan samt PD. Ring gärna någon av oss i styrelsen

Om ni har svårt för att lämna frukt hör gärna av er så försöker vi hjälpa till. Vi

kan även ställa ut backa att plocka äpplen i.



TOOLS Järnmagazinet

Medlemsaktiviteter 2016

29 Mars

Tisdag

Årsmöte kl 19:00 i kulturhuset

Sedvanligt årsmöte som följs av en föreläsning av föreläsare *Jonas Grund* från Stolpens trädgård som ligger utanför Kristinehamn.

Jonas är utbildad landskapsingenjör på SLU Alnarp i Skåne. Han har varit intresserad av trädgård och mer eller mindre aktiv sedan 12 års åldern. Jonas har arbetat i plantskolor och handelsträdgårdar med parkskötsel. Han har varit webrådgivare på Gröna rum. Jonas har även hunnit jobba i Göteborgs botaniska trädgård. Sedan 2006 driver han Stolpens Trädgård med sin fru Lucja som innefattar en handelsträdgård, plantskola, visningsträdgård, projekteringsverksamhet, anläggning, skötsel samt föreläsningar och kurser

Välkomna på en trevlig föreläsning

Kaffeservering och lotteri



9 Augusti

Tisdag

Trädgårdstramp hos Eva-Lena Häll Nybrogatan 39 kl 18:30

Hemma hos trädgårdstokiga Eva-Lena samsas många underbara växter. Eva-Lena har ändrat och byggt om sin trädgård under flera år. På Eva-Lenas tomt finns en liten fin damm och flera trevliga rabatter. Eva-Lena leker med växter och miljöer på ett vackert sätt. Hon är också en ivrig odlare av massa olika tomater som hon brukar sälja på växt marknaden. Ett litet antal plantor finns att köpa vid besöket. Medtag gärna kaffekorg

Nyttoinsekter i trädgården

Många fåglar och insekter i trädgården är till stor hjälp för att hålla växterna friska. Fåglar äter mängder av insekter. Bin och humlor förbättrar skörden av frukt och bär. Andra nyttiga insekter är stinksländor, blomflugor, parasitsteklar och nyckelpigor.

Trädgård med blandning av lite äldre träd /buskar ökar djurens trivsel. En mångfald av träd, buskar, klättrväxter och örter ger våra flygande vänner föda och skydd. Skapa öppna soliga ytor jämsides med lummiga, skuggiga och fuktiga områden.

För att locka och ge fjärilar, humlor och nyckelpigor egna boplatser kan man hos oss köpa bon och mat till dessa. Du kan även tillverka dina egna bon. Ett stinksländebo gör man enkelt med hjälp av en platsflaska med bortskuren botten och lite wellpapp som en rulle inuti. En tvärgående spärr undertill hindrar rullen från att ramla ut. Häng upp i skyddat läge.

Hos flera nyttoinsekter är det larverna som är rovdjur, alltså lever på löss och andra skadedjur. Medan de vuxna djuren lever på pollen och nektar. För att locka dem till trädgården krävs blomning från vår till höst. Stora grupper av samma sort underlättar för insekterna att hitta. Enkelblommade sorter har ofta mer nektar som är lättare att komma åt jämfört med dubbla, fyllda blommor.

/OPTIMERA/

17-19 Juni

Fredag till och med Söndag

Riksmöte Trädgårdsamatörerna

Mellan den 17 och 19 juni anordnar Bohuslän-Dalslandskretsen inom STA riksmöte i Uddevalla. Det kommer att finnas föreläsare. Möjligheter att köpa olika och ibland även väldigt rara växter. I dagsläget finns inte mycket information om exakt vad och vilka som kommer men allt kommer att presenteras på denna Blogg. <http://bod16.blogspot.se/>

Åmåls trädgårdsförening gör ingen samlad resa till riksmötet men vill gärna påminna om detta event som säkerligen blir väldigt bra.



*”Alla såg äpplen falla enbart Newton
frågade sig varför”*

 **elkedjan**

16 Maj

Måndag kl 18:30

Trädgårdstramp hos Helene Hansson i Säffle

Helena Hansson har skapat en trädgård där hon hittar harmoni och energi. Hon säger själv att hon är lite av en samlignörd. Hon har ett 90 tal olika funkior samt ett 25 tal olika japanska lönnar. Helena använder sig mycket av bladens färger och former för att skapa breda harmoniska rabatter. En rabatt kantas av blå bolltistel, gulbladig schersmin, funkior, japanska lönnar, en japansk sälj och alunrot. En mycket vacker och finstämd trädgård att besöka.

Medtag gärna kaffekorg

Samling vid norra hamnplan för samåkning i egna bilar



Åmåls Blomsterhandel 

0532-162 62

28 Maj

Lördag

Växtmarknad. Kl. 10.00-13.00 vid Kulturtorget utanför Biblioteket.

Byta eller köpa växter är bland det roligaste som finns anser många av oss trädgårdstokiga. Vi välkomnar er att besöka vår växtmarknad och finna nya fina kap till täppan.

Det behöver inte bara vara växter som byter ägare. Tillbehör vackra betongfat mm som hör tillträdgården är också välkomna att säljas/bytas.

Vi kommer även att sälja lotter

Vill du vara med och sälja och byta ringer du Eva-Lena 127 50 eller maila. webbmaster@amalstradgardsforening.se
Medtag gärna egna bord



EBBES HANDELSTRÄDGÅRD

15 Juni

Onsdag kl 18:30

Trädgårdstramp på Torse trädgård

Izabella och Ingemar Pettersson har en Visningsträdgård och Plantskola i Torserud. En oas på Värmlandsnäs som de själva säger. Båda är nyblivna pensionärer med en stor kärlek till natur och trädgård. De har haft visningsträdgården i många år och sen några år tillbaka driver de även plantskolan. Visningsträdgården är en stor underbar trädgård med massor av perenner och frukträd som ger trädgården dess karaktär. Det finns damm, två växthus, sittplatser där kan man sitta i lugn och ro och bara njuta av den vackra naturen omkring. Ingemar har gjort många trädgårdsbyggen som säkert inspirerar många.

Medtag gärna kaffekorg

Samling på Norra hamnplan för samåkning i egna bilar



Torse Trädgård